

Mina/girák

Lec.: ACs 1,4-14/Péld 14,15-16.26-27

11

És mikor azok ezeket hallották, folytató és monda egy példázatot, mivelhogy közel vala Jeruzsálemhez, és azok azt gondolák, hogy azonnal megjelenik az Isten országa.

12

Monda azért: Egy nemes ember elméne messze tartományba, hogy országot vegyen magának, aztán visszatérjen.

13

Előszólítván azért tíz szolgáját, ada nékik tíz gírá, és monda nékik: Kereskedjete, míg megjövök.

14

Az ő alattvalói pedig gyűlölék őt, és követséget küldének utána, mondván: Nem akarjuk, hogy ő uralkodjék mi rajtunk.

15

És lőn, mikor megjött az ország vétele után, parancsolá, hogy az ő szolgálait, akiknek a pénzt adta, hívják ő hozzá, hogy megtudja, ki mint kereskedett.

16

Eljőve pedig az első, mondván: Uram, a te gírád tíz gírá nyert.

17

Ő pedig monda néki: Jól vagyon jó szolgálám; mivelhogy kevesen voltál hív, legyen birodalmad tíz városon.

18

És jöve a második, mondván: Uram, a te gírád öt gírá nyert.

19

Monda pedig ennek is: Néked is legyen birodalmad öt városon.

20

És jöve egy másik, mondván: Uram, imhol a te gírád, melyet egy keszkenőben eltéve tartottam;

21

Mert féltém tőled, mivelhogy kemény ember vagy; elveszed amit nem te tettél el, és aratod, amit nem te vetettél.

22

Monda pedig annak: A te szádból ítéllek meg téged, gonosz szolga. Tudtad, hogy én kemény ember vagyok, ki elveszem, amit nem én tettem el, és aratom, amit nem én vetettem;

23

Miért nem adtad azért az én pénzemet a pénzváltók asztalára, és én megjövén, kamatostól kaptam volna azt vissza?

24

És az ott állóknak monda: Vegyétek el ettől a gírárt, és adjátok annak, akinek tíz gírája van.

25

És mondának néki: Uram, tíz gírája van!

26

És ő monda: Mert mondom néktek, hogy mindenkinek, akinek van, adatik; akinek pedig nincs, még amiye van is, elvétetik tőle.

27

Sőt ennek felette amaz én ellenségeimet is, kik nem akarták, hogy én ő rajtok uralkodjam, hozzátok ide, és öljétek meg előttem!

Text.: Lk 19,11-27

A példázat Jézus Mennybemenetele utáni utolsó idők cselekedeteire mutat. Ui. azt gondolták Jézus kortársai, hogy Isten országa azonnal megjelenik (11). Ezt a várakozást Jézus nem rombolja le, de helyre teszi, meghatározva, hogy miként töltsse az ember az utolsó időket. A tétlenkedő és semmirekellő elmélkedő magatartással szemben a munkálatra szólít. Ez az emberi munkálkodás Jézus mennybemenetelének az egyik fontos felszólítása a mi számunkra. A mennybemenetel után megígért Szentlélek kitöltetése, az Ószövetségi felfogás szerint, az utolsó idők kezdetének a jele. Tehát a világ utolsó időszaka kezdődött el az első pünkösdi ünnepével. Jézus mennybemenetelével pedig az emberi munkálkodásnak az időszaka következett el. Jézus eddig munkálkodott itt testileg, most a tanítványain a sor. Ezért is van a konfirmáció mennybemenetel ünnepén, mert Jézus munkáját a mindenkor tanítványoknak kell továbbvinni. A fiataljaink a tanítványságot vállalják fel, Jézus munkájának a továbbvitelét az Ő példája szerint Krisztus erejével.

A felolvasott példázat Jézus mennybemenetele utáni cselekedetéről szól: Elmegy a nemes ember királyi méltóságot szerezni. Az akkori uralkodási gyakorlat azt volt, hogy a Római Birodalom országrészeinek alkirályai a császártól kérték az uralkodásra való kinevezést. Ehhez a kinevezéshez Rómába kellett utazni. Az út és procedura hosszú időt vett igénybe. A kinevezés megszerzése után, királyi méltósággal térnek vissza. → Ez a mozzanat Jézus

mennybemenetelének egyértelmű kiábrázolása. Jézus a Mennybe ment, a Királyok Királyához, a Mennyben az Atya jobbján van és onnan ismét visszajön, de már nem mint kisgyerek, hanem, mint dicsőséges Király és Bíró. Ezért a mennybemenetel egyértelműen az utolsó idők jele, amikor az erőket megfeszítve kell tevékenykedni.

A példázat három részre tagozódik: A gazda hívása; A gazda parancsa; A gazda visszajövetele.

1. A gazda hívása.

Tíz szolgáját hívat. A tíz, az emberi (munkavégzés) tökéletesség száma (10 új). Ha valamilyen hiányzik, akkor már nem tökéletes a közösség. A tíz itt a munkavégzésre utal. Mind a tíz újra szükség van, hogy a munka tökéletes legyen. Mind a tíz szolgára szükség van, hogy a gazda parancsát teljesíteni tudják. →

A gyülekezet minden tagjára szükség van, hogy a szolgálatunk tökéletes legyen. Ha valaki kiesik, akkor az egész közösségnek a hatékonyságát sodorja veszélybe. Pl.: Próbáljunk úgy írni, hogy nem használjuk a hüvelykujjunkt. Nagyon nehéz. Sok energiába kerül és nagyon csúnya az írás. Így van ez, ha nem vagy a helyeden a gyülekezetben. Nem tud a gyülekezet hatékonyan tevékenykedni. Mindenre szükség van, csak így lehet teljes munkát végezni.

Nem mindenki mehet a gazdához, csak a hívottak. Akik hivatalosak, azokat a felelősség jellemzi. Pl.: Az Egyház egyik fontos megnevezése: az ecclesia, a kihívottak közössége. Akik a gyűlést alkotják. A gyűlésen résztvevők döntéseket hoznak, tehát felelősek. Az Egyháztagokat a felelősség és a hűség jellemzi a feladat és a közösség iránt. Nincs felelőtlen Egyháztag. Ha felvállalja valaki az Egyházhoz tartozást, akkor felelősséget és áldozatot is felvállal. Pál úgy fogalmaz, hogy nem vagyunk „zsellérek és jövevények”, hanem Isten, a Gazda családjának a tagjai. A gazdát az különbözteti meg a zsellértől, hogy a gazdának van felelőssége. A zsellérnek nincs (csak nagyon kicsi). Minékünk az Isten helyi családjáért van felelősségünk. Akkor vagyok családtag, ha az Isten családjának az öröme személyes öröm, bánata személyes bánat, feladata személyes feladat. Ha nem érzem a magaménak az Isten családját, akkor nem vagyok a tagja.

1. A gazda parancsa. A gazda parancsot (kereskedés) és a parancs teljesítéséhez eszközöket (mínák, pénz) ad. → Mindig van küldetésünk. Isten országában nincsen munkanélküliség. Mindenkinek van világos küldetése. Ez a küldetés a Krisztus munkájának a folytatása. A Mennybemeneteli konfirmáció ezt a munkába állást ábrázolja ki. A cél: a gyarapítás. A mi életünk is a folyamatos gyarapodást kell, hogy szolgálja. A gyarapodás, az élet megnyilvánulása. Amelyik családban nincs utód, ott betegség van. Amely gyülekezetben nincsen gyarapodás, ott betegség van. Az egészséges gyülekezet, gyarapodó gyülekezet.

Feladat: a kereskedés. A kereskedés sok embert foglalkoztat. A keresztyének sok embert kell bevonni a szolgálat teljesítésébe. Olyan feladat a kereskedés, mely összeköti a keresletet a kínálattal. Megmozdítja a környezetét: értelme lesz a termelésnek és kívánalmak kielégülnek. Az Egyházban, emberi életnek kell értelmet adni és az emberi hiányokat kielégíteni. → Sok értelmét vesztett házasság, szolgálat, élet van. Sokan nem tudnak mit kezdeni magukkal, idejükkel, energiájukkal, képességeikkel (pazarlás). Az Egyházunk jelenlegi feladata van itt kiábrázolva: értelmet és lehetőséget adni az emberi életnek; hiányokat kielégíteni. Ez a

kibontakozás. Pl.: az Isten országát, az Egyházat kiábrázoló szőlősgazda, a piacon „lödörgő” embereknek munkaterületet mutatott (a szőlőjébe küldi őket dolgozni), s ezzel értelmet és célt adott az idejüknek, energiájuknak, képességeiknek. A célmeghatározás és a célelfogadás nélkül az emberi értékek tönkrementek volna. Nem szabad hagyni, hogy a környezetünk értékei elpazarlódjanak. Ti találjátok meg itt, az Egyházban a kibontakozásokat (munkákat, szolgálatokat, szórakozásokat stb.), kapcsolataitokat (barátokat, házastársatokat, munkatársaitokat), célokat (Isten dicséretét). Az Egyház gyógyítja meg az emberi életet és ad lehetőséget a teljes emberi életre. Az Egyházat tegyétek olyanná, Aki ezt a kibontakozási területet és a hiánybetöltést megadhatja.

Eszközök: minák. Ami egy napszám volt (sokkal kevesebb mint egy táalentum). Tehát ha nem fektetik be, vagy ma elfogyasztják, holnapra nem marad és éhen hal az ember. Ez a kis mennyiség a sietségre utal. → Nem szabad a szolgálattal késlekedni. Ha nem most használjuk fel az Isten által adott lehetőségeket, akkor azok eltűnnek. Ha megértettünk valamit Krisztustól, akkor azonnal végre kell azt hajtani. Krisztusi eszközökkel kell az Istent szolgálni („mid van amit nem úgy kaptál volna?”). Nem szabad más eszközt felhasználni, mert akkor nem érjük el a célt. Vannak eszközeink.

A gyarapítási és élénkítési (kereskedés) feladat végrehajtásának a feltétele: az esélyegyenlőség megteremtése. Isten adott annyi minát, hogy mindenkinek jusson. De nem Ő osztotta szét a szolgálói között. A szolgálóknak kellett maguk között megosztani (ez is emberi feladatként van itt feltüntetve, szemben a tálemtumok példázatával, ahol a gazda maga osztja ki a szolgálóknak képességeik szerint a tálemtumokat). Csak akkor nincs a szolgálatot lebénító feszültség és van ösztönző esélyegyenlőség, ha a szolgálók, a felhasználás első lépéseként képesek közösséget alkotva, a környezet és mindenki igényeit józanul figyelembevéve egyenlően elosztani a pénzt (az osztáshoz józan gondolkodás kell). De ha valaki részt vesz az osztzkodásban, akkor hajlandónak kell lenni felvállalni a feladatot is. A felelősség közösségének megteremtése, a hatékony munkavégzés feltétele. → Az Egyház egyik jellegzetessége: a testvériség. Ez az esélyegyenlőségben is megmutatkozik. Sok mindent meg kell tenni az esélyegyenlőségért. Valakit felzárkóztatni és az embereket egymás felé fordítani. Ez a diakónia egyik feladata. Mert az Isten egyenlőképpen osztotta el a lehetőségeket (itt mindenki egy mínát kaphat). Az Istennél nincs személyválogatás. Mindenkinek egyenlően fontos az ajándéka. Csak akkor lehet a küldetést elvégezni, ha mindenki kiveszi a részét lehetőségek kihasználásából.

1. A gazda visszajövele. A nemes ember, a királyi méltóság megszerzése után visszatér és hívja a szolgálóit. Nem bizonygat és magyaráz az Íge (hol, mikor, milyen módon jön a nemes ember, Krisztus vissza), csak kijelent: lesz visszatérés és számonkérés. → Krisztus mindenképpen vissza fog jönni. Teljesen függetlenül minden külső vélekedéstől.

Az ítéletet pedig a házán kezdi majd el. A szolgálóit és nem az ellenségeit hívatta. A kiadott parancs teljesítését kéri számon. A konfirmációi fogadalmat Isten számon kéri. De számon kér minden esküt (konfirmációit, keresztelésit, esküvőit, valamilyen szolgálatit stb.), mellyel az Istent hívtuk tanúként.

A király ítélt. 1) Bőségesen jutalmaz. A kevésen hűeket bőven, a sokszorosán megjutalmazza. Mert az Isten olyan boldogságot készített az Őt szeretőknek, melyet meg sem tudunk gondolni. Az arányok szinte beláthatatlanok: egy napszámért, egy város. Pl. 100 grivenyért (egy napszám) Ungvárt, a maga teljes iparával, adóbevételeivel, infrastruktúrájával

stb. 2) Igazságosan ítél. Aki lusta, annak nincs. Ezért ezeket megbünteti: elvenni azt is, ami je van. A minimális pénzkezelés az lett volna, hogy ha már nem tudta saját maga a pénzt kamatoztatni, akkor engedje meg, hogy mások végezzék azt (a pénzváltóknak kellett volna adni a pénzt - mondja vádként a visszatért gazda a hanyag szolgának). Önként másoknak átengedni a munkát, ez alázatot feltételez. → Meg kell tanulni legalább ezt a minimális alázatot a küldetéshez: ha mi nem vagyunk alkalmasak (akadályoztatva vagyunk külső, vagy belső tényezők által), akkor másokat engedjünk szolgálni. Ne korlátozzuk a megsértődésünkkel, a rosszindulatú megjegyzéseinkkel, a mindent magamhoz kötő természetemmel. Ez a szolgálat „alap alázata”: ha nekem nem megy, átengedem másnak, aki gyakorlott.

Az ellenség ítélete legvégül következik. Van egy közbeszúrás az ellenségről (14), amikor megjelennek az ellenségek, de a történetet nem töri meg. Mert a nemes ember, Jézus mindentől függetlenül végzi a küldetését (elmege, megszerzi a királyi méltóságot, visszajön, számonkér stb.), s a szolgáknak a tevékenységét sem befolyásolja az ellenség működése (kereskednek, vagy elrejtene, függetlenül az ellenség megnyilvánulásától). Majd végül kerül az ellenségre sor. De Jézus mellett az ő erejük teljesen jelentéktelen. → Nekünk sem az ellenségtől, hanem a magunk minket, vagy másokat akadályozó természetétől (lustaságtól, önzőségtől, hűtlenségtől, gyengeségtől, aggodástól) kell félni. Az ellenség nem törheti meg Krisztus munkáját és nem akadályozhat a küldetésünk végrehajtásában. Akkor vagyunk biztonságban, ha Krisztusnak engedelmességek és az Isten tervét hajtuk végre. Akkor vagyunk kiszolgáltatva az ellenségnek, ha eltávozzunk az engedelmességből. Pl.: (mai Íge a B.olv.kalauzban) Dániel az oroszlánok vermében volt a legnagyobb biztonságban, mert neki ezt a helyet jelentette az engedelmesség.

Akkor tudunk engedelmességben maradva biztonságban maradni és építeni, ha Krisztusban maradunk. Mert „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít”.